กรณีตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จ (Best Practice)

โครงการสร้างป่า สร้างรายได้
ตามโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
บ้านห้วยมะโหนกคี หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่สอง
อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

กรณีตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จ (Best Practice)

เรื่อง โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บ้านห้วยมะโหนกคี หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

แนวคิด/สภาพปัญหา

๑) ด้วยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน รวมทั้งสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบกับกรมการปกครองมีหน้าที่ในการ บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน จึงได้เข้าประชุมหารือกับกรมวังผู้ใหญ่ (ว่าที่ร้อยตรี กิตติ ขันธมิตร) เพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยกรมวังผู้ใหญ่ขอให้กรมการปกครองสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ ได้แก่ โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ พื้นที่ทรงงาน ศูนย์เรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” จำนวน ๔ จังหวัด ๑๑ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภออมก๋อย อำเภอกัลยาณิวัฒนา อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่ระมาด อำเภอพบพระ อำเภออุ้มผาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก อำเภอบ่อเกลือ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒) อำเภอท่าสองยางมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ พื้นที่ส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๘ ของพื้นที่ทั้งหมดอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติ แต่ปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้ที่เคยมีความอุดมสมบูรณ์เป็นผืนป่าใหญ่ ได้ถูกบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าเป็นจำนวนมาก สาเหตุหลักของการบุกรุกตัดทำลายป่าไม้มาจากความต้องการพื้นที่ปลูกข้าวไร่ของราษฎรที่เป็นชาวไทยภูเขาและต้องการพื้นที่ปลูกพืชเชิงเดี่ยวเพื่อการค้า เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง ยางพารา เป็นต้น

ทั้งนี้ อำเภอท่าสองยาง จึงได้จัดทำ **“โครงการสร้างป่า สร้างรายได้”**ตามโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น โดยคัดเลือกบ้านห้วยมะโหนกคี หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เป็นหมู่บ้านต้นแบบ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเกิดผลเป็นรูปธรรม โดยประชาชนได้รับประโยชน์ทันต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน

๒. เพื่อให้การดำเนินการนโยบายของรัฐบาลในการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยการนำหลักการทรงงานและแนวพระราชดำริมาใช้ในการบริหารจัดการ

๓. เพื่อเป็นศูนย์กลางการบูรณาการส่วนราชการในพื้นที่ระดับอำเภอ นำแนวพระราชดำริ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ ขยายผลไปสู่ประชาชนในระดับอำเภอ

๔. เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และนำไปเป็นแนวทางการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตขับเคลื่อน

๕. เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับราษฎรในพื้นที่ พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ควบคู่ไปกับการสร้างป่า

<u>เป้าหมายการดำเนินงาน</u>

จัดทำกิจกรรมธนาคารพันธุ์พืชและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ในพื้นที่ของศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง"บ้านห้วยมะโหนกคี หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

<u>การดำเนินงาน</u>

๑. อำเภอท่าสองยาง โดยนายอำเภอท่าสองยาง และปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบ ได้เข้าร่วมการอบรมและรับมอบแนวทางการปฏิบัติงานตามโครงการฯ จากกรมการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘

๒. ได้รับแจ้งการอนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘

๓. ออกคำสั่งอำเภอท่าสองยาง ที่ ๑๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะทำงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๔. อำเภอท่าสองยางจัดประชุมเจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจการดำเนินโครงการ

- การก่อสร้างโรงเรือนเพาะชำ
- การเพาะชำกล้าพันธุ์ไม้
- การสร้างแนวร่วมโดยเจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บ้านห้วยมะโหนกคี หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ได้ดำเนินการรับสมัครผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย พื้นที่ดำเนินการ ๑๕ ไร่

๕. ขั้นตอนการขับเคลื่อนโครงการฯ

๕.๑ แจกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ การสร้างเรือนเพาะชำ และได้ก่อสร้างเรือนเพาะชำตัวอย่าง จำนวน ๒ แห่ง รายละเอียดตามภาพถ่ายที่แนบมาด้วย

๕.๒ การดำเนินการก่อสร้างเรือนเพาะชำกล้าไม้ได้เตรียมพื้นที่ดำเนินการ

<u>สรุปวิธีปฏิบัติที่นำไปสู่ Best Practices</u>

๑. แต่งตั้งคณะทำงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับอำเภอ มีหน้าที่ สนับสนุน ติดตาม และบูรณาการการขับเคลื่อนกิจกรรมการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อให้การขับเคลื่อนขยายผลโครงการฯ เกิดผลเป็นรูปธรรมและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. ดำเนินกิจกรรมธนาคารพันธุ์พืชในพื้นที่ของศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา"แม่ฟ้าหลวง" บ้านห้วยมะโหนกคี หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยให้ความรู้แก่ประชาชนการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้ ดังนี้

๒.๑. ใช้ปุ๋ยอินทรียวัตถุในการปรับปรุงบำรุงดิน และลดการใช้สารเคมี

๒.๒ ปลูกไม้ใช้สอย ได้แก่ ต้นบุก หรือ ต้นเนียง(ต้นมะตึงยาง) หรือต้นกาแฟหรือต้นเสาวรส ตามความต้องการของประชาชนที่ร่วมโครงการ ในพื้นที่ป่าโปร่ง และไม้ยืนต้น ไม้ชั้นบน และไม้ชั้นรอง ในพื้นที่ป่าราบและป่าที่ราษฎรบุกรุกแผ้วถาง

๒.๓ พัฒนาป่าชุมชนในพื้นที่

๒.๔ บริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าร่วมการดำเนินโครงการดังกล่าว

๔. สรุปผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนา และขยายผลสู่ชุมชนต่อไป

<u>ปัจจัยที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ</u>

๑. ราษฎรมีความรู้ความเข้าใจถึงพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพัฒนาองค์ความรู้จนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตได้อย่างแท้จริง สามารถขยายผลและขับเคลื่อนโครงการตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปสู่ประชาชน ราษฎรในพื้นที่อำเภอท่าสองยาง มีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดการบุกรุกทำลายป่า

๒. หลังจากการดำเนินโครงการฯ เกิดการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญการทำให้คนอยู่กับป่า มีรายได้จากป่าที่เขาปลูก และดูแลก็คือการส่งเสริมปลูกพันธ์ไม้ที่รักษาป่า เหมาะสมกับพื้นที่ และสร้างรายได้ทดแทนการขยายพื้นที่ปลูกข้าวโพดหรือปลูกพืชเชิงเดี่ยวเพื่อการค้า เกิดจิตสำนึกและสร้างความตระหนักให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้มีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ด้วยจิตอาสาโดยชุมชนที่อยู่ติดป่าได้มีส่วนร่วมในการรักษาป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์และเป็นการสร้างรายได้ให้กับประชาชน ฟื้นฟูป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในท้องถิ่นชุมชนและพื้นที่ป่าต่าง ๆ ให้มีความสมบูรณ์

๓. ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ที่เข้าร่วมปฏิบัติงาน และความเสียสละของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับประชาชน

<u>ปัญหาและอุปสรรค</u>

๑. การเดินทางยากลำบาก การขนส่งวัสดุหนัก (ปูน อิฐบล็อก) เป็นไปด้วยความลำบาก โดย ศศช. แม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยมะโหนกคี หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ตั้งอยู่ไกลที่สุดระยะทาง ๕๒ กิโลเมตร สภาพถนนเป็นถนนดิน

๒. การติดต่อสื่อสารไม่ทั่วถึง เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์

****

<u>จัดทำโดย สำนักงานอำเภอ</u>

<u>ที่ทำการปกครองอำเภอท่าสองยาง</u>

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการสร้างป่าสร้างรายได้

บ้านห้วยมะโหนกคี หมู่ที่ 7 ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

ที่	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	รหัสบัตรประชาชน	พ.ท.ร่วมโครงการ (ไร่)
1	นายดิ๊แฮ จาริกคีรี	19	3-6305-00152-59-3	2
2	นายธงชัย นิศาพรพนม	64	5-6305-00099-51-6	2
3	นายจอเบล ชัยเผชิญ	95	2-6305-00088-34-0	1
4	นายดิ๊เซ จาริกคีรี	100	2-6305-00100-88-9	2
5	น.ส.สุดา คีรีพิศาล	3/2	3-6305-00152-96-8	2
6	นายต้าจู บารมีพึ่งสกุล	26	2-6305-00026-45-0	2
7	นายโค๊ะโพ รักษ์ชูเกียรติ	29	2-6305-00066-39-7	1
8	นายอภิชิต กวางปรับพยัคฆ์	20	5-6305-00097-42-4	1
9	นายจอทู เรืองคีรี	39	2-6305-00057-72-0	1
10	นางน่อพี จาริกคีรี	73	2-6305-00100-86-2	1
	รวม			15

ลงชื่อ.....

(นายอนุชิต บริหารพานิช)

ครูศศช.บ้านห้วยมะโหนกคี

ลงชื่อ.....

(นายเสกสรร จุลลศรี)

ครูนิเทศก์กลุ่มบ้านกลูแจทะ

ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรมโครงการสร้างป่า สร้างรายได้

ศศช.แม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยมะโหนกคี หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

การประชุมสร้างแนวร่วมโดยเจ้าหน้าที่ ศศช. "แม่ฟ้าหลวง"

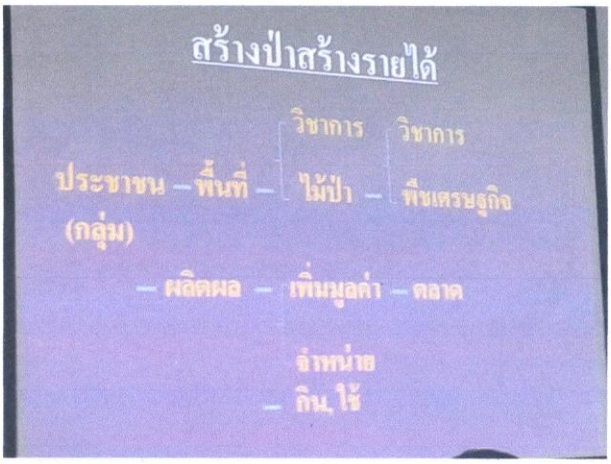

การสร้างโรงเพาะชำพันธ์กล้าไม้

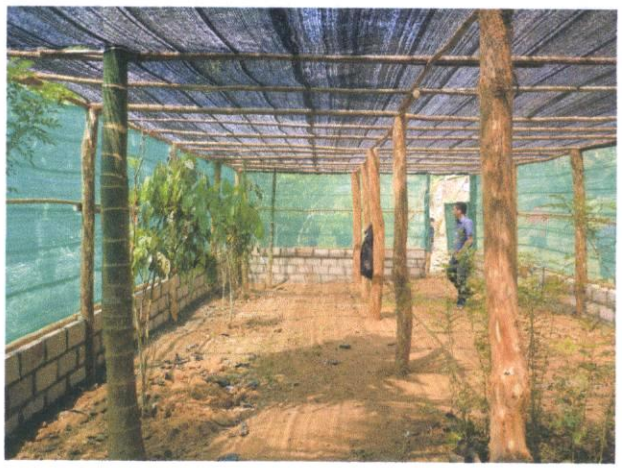

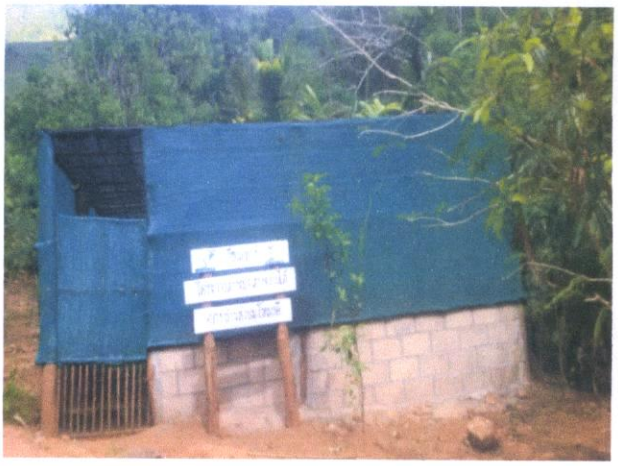

<u>การตรวจติดตามโครงการของผู้ตรวจราชการ</u>

<u>การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง</u>
<u>ณ ที่ว่าการอำเภอท่าสองยาง</u>

การตรวจติดตามในพื้นที่

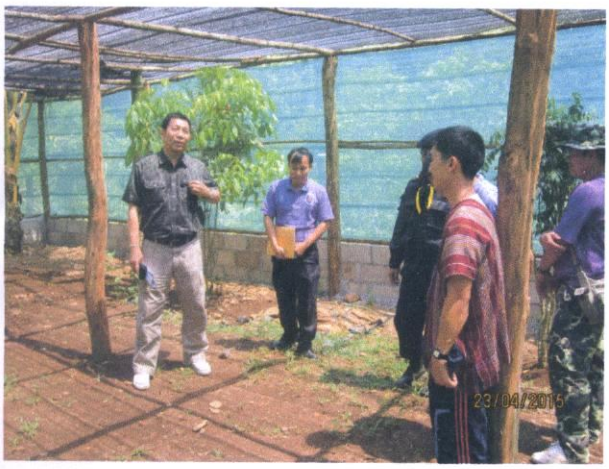
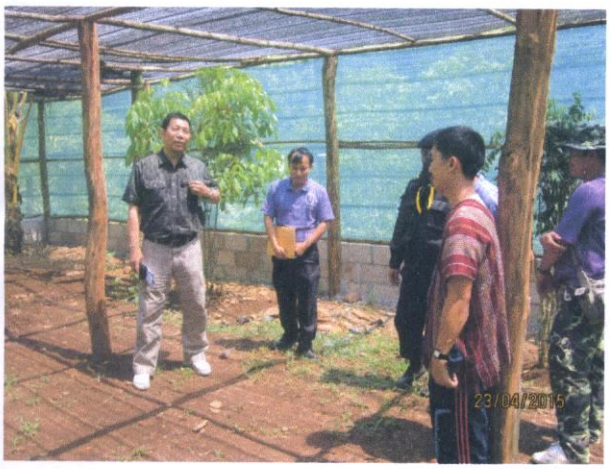
การตรวจติดตามในพื้นที่